

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Введено в дію наказом ректора
№ 0-59 від 17 07 2020 р.

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол №86/7 від 03 липня 2020 р.)

В.П. Мельник

Положення
про підвищення кваліфікації
педагогічних та науково-педагогічних працівників
у Львівському національному університеті імені Івана Франка
(нова редакція)

Львів 2020

1. Загальна частина

1.1. Це Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (далі - Викладачі) Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Університет), а також підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ усіх форм власності та сфер управління у Львівському національному університеті імені Івана Франка, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації з урахуванням вимог Постанови Кабінету міністрів України від 21 серпня 2019 №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (із змінами, внесеними згідно із Постановою Кабінету міністрів України №1133 від 27.12.2019 року).

1.2. Викладачі зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

1.3. Метою підвищення кваліфікації Викладачів є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Університету, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе також і підвищення кваліфікації.

1.5. Викладачі можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

Викладачі Університету також можуть підвищувати свою кваліфікацію в Університеті.

1.6. Викладачі можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами та видами.

Формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); дуальна; на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо; стажування.

Окремі види діяльності Викладачів (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Викладачі Університету з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

1.7. Організацію та координацію підвищення кваліфікації та стажування Викладачів Університету здійснює навчально-методичний відділ Центру забезпечення якості освіти (далі - Відділ).

Організацію та координацію підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників в Університеті здійснює Центр підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки Університету (далі – Центр).

У випадку, якщо Викладачі Університету проходять підвищення кваліфікації в Університеті, вони за заявою отримують скерування у Відділі, а далі подають усі необхідні документи в Центр.

1.8. Забезпечення своєчасного підвищення кваліфікації та стажування Викладачів покладено на декана факультету (директора коледжу).

2. Особливості підвищення кваліфікації Викладачів Університету

2.1. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації Викладачів установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), де один кредит ЄКТС становить 30 годин за накопичувальною системою.

Тривалість підвищення кваліфікації викладачів Університету протягом п'яти років не може бути меншою, ніж 6 кредитів ЄКТС, але не більшою, ніж 12 кредитів (від 1,5 до 3 місяців).

Підвищення кваліфікації Викладачами здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Університету на відповідний рік (навчальний рік), що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення.

Планування підвищення кваліфікації Викладачів реалізується таким чином. На початковому етапі здійснюється перспективне планування у поточному році на наступний календарний рік шляхом затвердження Вченою радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації повинен містити інформацію про загальну кількість працівників, які проходять підвищення кваліфікації, основні напрями та орієнтовний перелік суб'єктів підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації формується з урахуванням пропозицій науково-педагогічних працівників і оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Викладачі мають право також на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Університету на відповідний рік згідно з цим Положенням.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації Викладачів визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

2.2. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

2.3. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Програма також може містити інформацію про розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо); особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь,

педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо); строки виконання програми; місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання; вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги; графік освітнього процесу; мінімальну та максимальну кількість осіб в групі; академічні, професійні можливості за результатами опанування програми; можливість надання подальшої підтримки чи супроводу; додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо); документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

2.4. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування Викладачів (Додаток 1).

Між Університетом та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір про співпрацю, який також передбачає стажування Викладачів Університету. За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (Додаток 2).

Стажування Викладачів може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах відповідно до наданих Університетом скерувань (Додаток 3) та затвердженого річного плану підвищення кваліфікації.

Стажування Викладачів може здійснюватися і в Університеті (у цьому випадку Університет буде суб'єктом підвищення кваліфікації).

Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

У випадку, якщо в Університеті проходять підвищення кваліфікації педагогічні та науково-педагогічні працівники коледжів Університету, воно здійснюється за листом-скеруванням від керівника відповідного коледжу без укладання договору.

2.5. Викладачі Університету підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Положенням не рідше одного разу на п'ять років.

Вчена рада Університету самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації Викладачів, які працюють в Університеті за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Положення.

Після завершення стажування Викладачі у місячний термін звітують на кафедрі (предметній (цикловій) комісії, структурному підрозділі) за постійним місцем праці (Додаток 4).

Результати підвищення кваліфікації враховують під час проведення атестації Викладачів, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення строкового трудового договору.

2.6. Ректор, проректор, декан факультету, директор Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки, його заступник, директор коледжу, його заступник, завідувач кафедри, завідувач аспірантури та докторантури Університету, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначає Вчена рада Університету.

3. Визнання результатів підвищення кваліфікації Викладачів

3.1. За результатами проходження підвищення кваліфікації Викладач отримує документ про підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців);

- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

- прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;

- опис досягнутих результатів навчання;

- дата видачі та обліковий запис документа;

- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації, та її підпис.

3.2. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації в інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнає Вчена рада Університету.

Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації Викладачів встановлює Вчена рада Університету, за поданням запиту про визнання результатів Відділом, завізованого деканом факультету, на якому працює Викладач.

3.3. Програму підвищення кваліфікації та індивідуальну програму стажування, затверджену ректором Університету та погоджену з відповідною установою, складають у трьох примірниках та подають: в установу - суб'єкт підвищення кваліфікації; у Відділ; на кафедру (предметну (циклову) комісію, структурний підрозділ) за основним місцем праці.

3.4. Викладачі протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подають до Вченої ради Університету клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Університету.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні Вченої ради Університету, яка може делегувати розгляд клопотання Вченій раді факультету (Педагогічній раді коледжу).

Для визнання результатів підвищення кваліфікації на засіданні кафедри (предметної (циклової) комісії, структурного підрозділу) заслуховують звіт про результати підвищення кваліфікації.

Вчена рада Університету приймає рішення про затвердження або відхилення звіту про підвищення кваліфікації або стажування Викладача (за необхідністю - про його доопрацювання, а також дає рекомендації щодо впровадження результатів навчання з урахуванням їх практичного значення для поліпшення навчально-виховного процесу та наукової роботи.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації Вчена рада Університету може надати рекомендації Викладачу щодо повторного підвищення кваліфікації в інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Університету до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Рішення Вченої ради Університету враховують при проходженні чергової атестації педагогічного працівника, при обранні на посаду за конкурсом чи укладанні строкового трудового договору Викладача.

Результатом підвищення кваліфікації Викладачів в суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

3.5. Відповідальність за своєчасне подання звіту про проходження підвищення кваліфікації або стажування до Відділу покладено на Викладача, який пройшов підвищення кваліфікації або стажування.

3.6. Копії звітних документів про проходження підвищення кваліфікації та стажування на кафедрі (предметній (цикловій) комісії, структурному підрозділі) та у Відділі використовують для формування звіту про роботу за результатами календарного року.

3.7. Окремі види діяльності Викладачів (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти), що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації Університету, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації Викладачів визначає Вчена рада Університету.

3.8. Участь Викладачів Університету в програмах академічної мобільності визнається Вченою радою Університету як підвищення кваліфікації Викладачів.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі Викладача у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

3.9. Наукове стажування Викладачів Університету може бути визнане Вченою радою Університету як підвищення кваліфікації Викладачів.

Один тиждень наукового стажування Викладачів Університету зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

3.10. Результати інформальної освіти (самоосвіти) Викладачів Університету, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані Вченою радою Університету як підвищення кваліфікації.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

3.11. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації Викладачів.

Університет може надавати скерування на навчання за державним (регіональним) замовленням Викладачам Університету за заочною або вечірньою формою здобуття освіти в межах вакантних місць відповідної спеціальності (спеціалізації) та курсу (року навчання) в разі відсутності на них здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб і мають право на переведення на місця державного (регіонального) замовлення відповідно до законодавства.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

4. Фінансування підвищення кваліфікації

4.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації Викладачів є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження Університету, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації Викладачів за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Університету на підвищення кваліфікації, укладення договору між Університетом та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

4.2. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі Університету, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації Викладачів, які працюють в Університеті за основним місцем роботи.

4.3. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- викладачами, які працюють в Університеті за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Університету;

- іншими особами, які працюють в Університеті на посадах педагогічних або науково-педагогічних працівників за сумісництвом.

4.4. Підвищення кваліфікації Викладачів може здійснюватися з відривом чи без відриву від освітнього процесу.

На час підвищення кваліфікації без відриву від освітнього процесу в обов'язі, визначеному законодавством, Викладачам виплачується заробітна плата за виконану роботу.

На час підвищення кваліфікації з відривом від освітнього процесу в обов'язі, визначеному законодавством, за Викладачами зберігається місце роботи із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації з відривом від освітнього процесу, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

4.5. Оплата праці керівника стажування в Університеті розраховується відповідно до ставок погодинної оплати праці за проведення навчальних занять з аспірантами, слухачами курсів, які займають посади, що потребують наявності освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста чи ступеня вищої освіти магістра, в обов'язі не більше ніж 10 годин на тиждень з відповідними нарахуваннями на оплату праці. Конкретний обсяг оплачуваних годин встановлюється у договорі.

4.6. Факт підвищення кваліфікації Викладачів підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується ректором Університету або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

5. Особливості підвищення кваліфікації в Університеті - суб'єкті підвищення кваліфікації

5.1. Основними напрямками підвищення кваліфікації в Університеті є:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва компетентність;
- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями (для працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти);
- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

У разі викладання декількох навчальних предметів (дисциплін) педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у між атестаційний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

5.2. Програму підвищення кваліфікації затверджує Університет. Програма містить інформацію про:

- розробника (розробників);
- мету;

- тему (напряму, найменування);
- зміст;
- обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС;
- вид;
- форму підвищення кваліфікації;
- місце (місця) надання освітньої послуги;
- перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові, тощо);
- очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

5.3. Університет забезпечує відкритість та доступність інформації про кожну програму підвищення кваліфікації, окрім індивідуальних програм стажувань, шляхом її оприлюднення на веб-сайті Університету.

5.4. Стажування Викладачів Університету може здійснюватися в Університеті. Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює в Університеті за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання та/або успішно пройшов сертифікацію у встановленому законодавством порядку.

5.5. За результатами проходження підвищення кваліфікації Викладачам, педагогічним та науково-педагогічним працівникам закладів освіти і установ усіх форм власності та сфер управління видається документ про підвищення кваліфікації.

5.6. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника закладу загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, не може бути меншим ніж 150 годин на п'ять років.

Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу дошкільної, позашкільної та фахової передвищої освіти встановлюється його засновником (або уповноваженим ним органом), але не може бути меншим ніж 120 годин на п'ять років.

5.7. На підставі плану підвищення кваліфікації керівник закладу освіти педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти (уповноважена ним особа) укладає договір між закладом освіти та Університетом про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

У випадку, якщо педагогічний чи науково-педагогічний працівник самостійно фінансує своє підвищення кваліфікації, укладається двосторонній договір між ним та Університетом.

5.8. Педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної освіти підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. Якщо це підвищення кваліфікації відбувається у вигляді стажування, то воно здійснюється за індивідуальною програмою стажування, що розробляється і затверджується Університетом (Додаток 5), та відповідним педагогічним чи науково-педагогічним працівником подається у Центр весь перелік документів (копію заяви, скерування, індивідуальну програму) за два тижні до початку проходження стажування.

Педагогічні (вчені) ради закладів вищої та післядипломної освіти самостійно визначають організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи, а далі надають відповідні скерування їм для проходження стажування в Університеті (Додаток 6).

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників закладів вищої та післядипломної освіти, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками таких закладів.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення входить у дію з дня його затвердження наказом ректора Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення вносять наказом ректора за рішенням Вченої ради Університету.